

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА ІСТОРІОГРАФІЯ

УДК 821.161.2-1/-9Хоткевич

Оксана Аннікова

ТВОРЧИСТЬ ГНАТА ХОТКЕВИЧА У ПРОСТОРІ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ІНТЕРПРЕТАЦІЙ

Розглядаються особливості художньої творчості Гната Хоткевича у контексті літературознавчих інтерпретацій. Проаналізовано літературно-критичний дискурс спадку митця. Простежено модифікації і новаторство письменника, які спостерігаються у використанні модерністського інструментарію у змісті художніх творів.

Ключові слова: модернізм, декаданс, жанрова специфіка, індивідуальний стиль.

Сучасне уявлення про складність і розмаїтість українського літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ ст. було б неповним без розгляду творчої спадщини Г. Хоткевича, яка хоча і неодноразово ставала предметом наукових студій, але розглядалася здебільшого фрагментарно та одноаспектно, оскільки досить довгий час знаходилася в когорті забороненої літератури.

Наша стаття спрямована заповнити деякі прогалини у вивченні цієї проблеми, оскільки її **мета** – огляд літературно-критичних студій стосовно художньої творчості Г. Хоткевича. **Завдання** розвідки – проаналізувати літературно-критичний дискурс художнього спадку митця.

Гнат Мартинович Хоткевич – яскрава постать на українській культурній ниві ХХ століття. Він залишив помітні твори в белетристиці, драматургії, етнографії, літературознавстві, театрознавстві, історії, багато перекладав. Окрім того, був актором та професійним співаком-бандуристом. Але до письменника надовго прикріпився штамп „буржуазного націоналіста” [2, с. 5-43.], а такі його твори, як „З сім’ї геніїв”, „Богдан Хмельницький” та „Берестечко”, певний час беззаперечно вважалися ідейно шкідливими.

Г. Хоткевич „був одним із гурту письменників – енциклопедистів, які прийшли в нашу культуру на зламі століть. Намагаючись „залатати” дірки нашого лихоліття, ці люди кидалися з однієї справи до іншої, скрізь залишаючи немеркнучі сліди, хоч це, можливо, заважало їм якнайповніше розвинути у чомусь одному, собі найближчому” [14, с. 329-335]. Усі справи Г. Хоткевича просто неможливо окреслювати в якусь чітку систему, бо його творчість була настільки пов’язана зі своєю

добою, що поціновування його спадщини як сучасниками, так і наступними поколіннями залишається доволі неоднозначним.

Творча генеза Г. Хоткевича висвітлювалась у поодиноких дослідженнях, значну ж частину наукової інтерпретації прози митця становлять літературно-критичні й оглядові статті, рецензії, що з'являлися прижиттєво та після смерті митця. Можна виокремити кілька періодів критичної рецепції творчості митця:

- перші десятиліття ХХ століття;
- 20-30-ті рр.;
- 60-70-ті рр.;
- 90-ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.

1895 р. у двотижневому літературному часописі „Зоря”, що виходив у Львові, вийшло перше оповідання молодого автора „Грузинка”. На Буковині ходила нелегально його віршована „Дума про похід князя Оболенського проти голодних селян”. Ранні твори письменника-початківця не відзначались ані оригінальністю сюжету, ані красою стилю, ані літературною досконалістю. Мова його публікацій у „Зорі” за 1899-1900 рр. засмічена русизмами.

Згодом, у 1902 р., у Харкові з'явилася перша цілісна модерна збірка митця „Поезія в прозі”, що була піддана нищівній критиці відомим літературознавцем С. Єфремовим на сторінках „Киевской старины” у статті „В пошуках нової краси” („В поиска новой красоты”). Критик звинувачував молоде покоління (А. Крушельницького, В. Стефаніка, Г. Хоткевича, М. Яцкова, Н. Кобринську, О. Кобилянську) в бездумному копіюванні закордонних зразків та зневажливому ставленні до літераторів попередніх поколінь. С. Єфремов хибно ототожнював декадентство і символізм, що призвело до невизнання та засудження ним як декадентського новаторства цілого покоління українських письменників кінця ХІХ – початку ХХ ст. Критик категорично заперечував будь-яку художню майстерність майже усіх творів першої збірки Г. Хоткевича і доводив, що у них „не тільки немає нічого цінного, а навпаки – багато непотрібного, смішного та наївного” [5, с. 71].

Слушно зараховуючи Г. Хоткевича до письменників новітньої формації, С. Єфремов досить критично оцінює першу збірку молодого митця, наголошуючи, що то твори „якісь туманні, вимучені, бліді за змістом та незадовільні за формою” [5, с. 57].

Уже в наступній статті „На мертвій точці” („На мёртвой точке”) об'єктом аналізу стають твори „*Agia passionate*” та „Життєві аналогії”, які, на думку літературознавця неглибокі й беззмістовні. С. Єфремов висновує: „У Хоткевича все зливається в одну сіру масу, в якій зникають окремі штрихи та контури, а залишається лише одноманітний фон безнадійно-сумної опосередкованості” [5, с. 76].

Автору збірки можливості відповісти на закиди критика не дали. Емоційні виступи Г. Хоткевича („Письмо в редакцію”, „Кліка при часописі „Киевская старина” і її відношення до О. Кобилянської” та „Літературні враження”) просто відмовлялися друкувати. Свою думку

про творчість письменника майбутній академік С. Єфремов не змінив до кінця життя, незважаючи на ріст творчої майстерності Г. Хоткевича.

Слід зазначити, що виступи С. Єфремова проти модерністів були підтримані представниками старшого покоління, зокрема І. Нечуєм-Левицьким у статті „Українська декаденщина” (1911).

На захист молодого автора виступили М. Яцків та Х. Алчевська. М. Яцків вважав Г. Хоткевича „одиноким модерністом між наймолодшими українськими письменниками, могучим талантом, духом з розмахом, малярем і музикою...” [16, с. 92].

Як бачимо, рання творчість митця, позначена модерністськими шуканнями, неоднозначно оцінювалася сучасниками – від цілковитого заперечення до схвальної підтримки.

Протягом 1908-1911 рр. письменник працює над повістю „Камінна душа”, доля якої виявилася більш сприятливою, – вже через рік після опублікування І. Липа назвав її талановитим „твором із крові і нервів” [7, с. 131]. Критик наголосив на романтичній вдачі Марусі та розбійницькому характері Дмитра Марусяка, поведінку якого пояснював соціальними обставинами. Як позитив дослідник підкреслював „правдивість відображення” гуцульського життя. „Краса, образність, сміливі та яскраві, просто гоголівські метафори і гіперболи” [7, с. 131] дозволили зробити висновок, що „від типів твору віє Шекспірівськими героями, душа яких зливається з природою гір” [7, с. 131]. Висновуючи, критик говорить про Г. Хоткевича як про справжній талант „з європейською школою, що найкраще показав, які невичерпні скарби переховуються ще в нашому народі і що з ними можна зробити” [7, с. 128].

Окремі спроби осмислити творчість Г. Хоткевича здійснювалися у 20-х рр. Зокрема, В. Поліщук, аналізуючи повість „Камінна душа” (1923), ставить її в один ряд із кращими творами Гюго, Дюма чи Діккенса, а мову твору характеризує як „бурну, архаїчно щиро гуцульську, в яскравих діалогах, з каміння висічених типів” [11, с. 299-301]. Загалом у рецензії переважає висока оцінка доробку Г. Хоткевича, як „письменника з великою творчою силою, з глибоким почуттям і майстерним стилем” [11, с. 300].

Наприкінці 20-х рр. прізвище Хоткевича ще згадувалося в дослідженнях А. Ковалівського, А. Ніковського, М. Сріблянського та ін.

З 1928 по 1932 р. вийшло повне 8-томне зібрання творів письменника, прозові та публіцистичні праці, значна частина яких публікувалась уперше. Закінчилась майже десятирічна праця над романом „Тарас Шевченко”. Твір мав складатися з чотирьох частин: „Тарасик” (дитинство Тараса Шевченка), „Тарас” (юнацькі роки), „Тарас Григорович” (життя і творчість до арешту) і „Шевченко”. Та 1933 р. величезна за обсягом праця (200 друкованих аркушів) була передана на перегляд М. Скрипнику і після самогубства останнього зникла в архівах НКВС.

У цей час з’являється певна кількість статей, у яких доробок митця оцінюється переважно з вульгарно-соціологічних позицій.

Щоправда, поряд із такого роду оцінками, мали місце й іншого змісту відгуки про творчість Г. Хоткевича. Наприклад, О. Білецький у листі до письменника, датованому 1937 р., писав: „Я не перестаю вважати Вас одним із найвизначніших явищ в українській літературі ХІХ-ХХ ст., розміри й вага якого будуть по-справжньому оцінені ще не так швидко” [13, ар. 49]. Але це був чи не поодинокий випадок після 30-х рр., до того ж приватний лист був недоступним широкому загалу.

Г. Хоткевич із початку 30-х рр. зазнає жорстоких переслідувань: його звинувачують у націоналізмі, не публікують творів, шельмують у пресі. Письменник звертається листовно 1937 року до різних інстанцій (харківських властей, Академії наук України, зрештою, до Сталіна) з проханням полегшити його долю та долю його сім'ї.

Не допомогла Хоткевичу ні Спілка письменників, ні Академія наук. Зрештою після гонінь, цькувань, принижень митця було заарештовано за звинуваченням у тому, що він нібито є „учасником антирадянської української націоналістичної організації”. 8 жовтня 1938 р. письменника було розстріляно, а його ім'я більше як на третину століття вилучили з історії української літератури.

Панування більшовицької ідеології у 20 – 30-х рр. у галузі літературознавства спричинило надто вузьке потрактування творчості Г. Хоткевича, некоректні оцінки та повне викреслення імені митця із системи національно-культурних координат.

І лише 1956 р. письменник реабілітований посмертно.

Відразу після реабілітації українською та російською мовами видаються його твори, які стають предметом досліджень літературознавців.

А. Мельничук, Б. Михайличенко, В. Россельс, О. Засенко, Ф. Погребенник основну увагу зосереджують на проблематиці та поетиці „Камінної душі”, „Гірських акварелей”, творів на революційну тематику, незавершеного роману про Тараса Шевченка. При цьому дослідження були доволі фрагментарними, а окремі факти біографії письменника, такі як арешти, ув'язнення, розстріл, подавалися в перекрученому вигляді або просто замовчувалися.

Стаття Т. Буженко „Становлення генія”, присвячена виходу повісті Хоткевича „Тарас Шевченко”, розкриває значущість твору в літературно-громадському житті, непересічність „великого мистецького хисту та глибоку ерудицію Г. Хоткевича”. Дослідниця вказує на те, що повернення до читача спадщини письменника, хоч і не повністю, оскільки повість є лише уривком задуманої тетралогії „З сім'ї геніїв” (написано три частини), є серйозним кроком до реабілітації „несправедливо забутого в свій час митця, творчість якого була відома не лише в дореволюційний час, але й на Радянській Україні перших десятиліть” [4, с. 200-202].

В. Россельс подає біографічні дані про життя Хоткевича в дуже спрощеному вигляді, свідомо замовчуючи факти переслідування з боку влади, арештів та тих майже нелюдських умов, у яких жила родина письменника. Натомість дослідник одним із перших акцентує увагу на

оригінальності творів Хоткевича, підкреслює їхній психологізм, повноту та яскравість „страсних, складних ідей, потягів й устремлінь” [12, с. 5-22], але все ж таки змушений віднести творчість письменника до школи українських реалістів, а його акварелі взагалі називає „сатиричним плакатом”, не вбачаючи новаторства прозаїка.

А. Мельничук у статті „Революція 1905 – 1907 рр. у житті та творчості Гната Хоткевича”, увиразнюючи образ Г. Хоткевича як письменника-реаліста, акцентує увагу на революційно-пропагандистській спрямованості його творчості та громадській діяльності.

У цьому дослідженні у характеристиці Г. Хоткевича літературознавець послуговується такими штампами, як „революціонер-демократ”, „захисник трудящих”, „письменник-інтернаціоналіст” тощо. Характеризуючи роль Г. Хоткевича „як пропагандиста революційних ідей”, критик звертається до повісті „Авірон”, в якій, за його твердженням, автор „показав формування особистості революціонера, формування революційного характеру взагалі” [8, с. 68]. Відтак, А. Мельничук не просто досить спрощено трактує ідейний зміст твору, а навіть переінакшує його взагалі.

Підсумовуючи, дослідник зазначає, що зображення подій революції 1905 – 1907 рр. займало визначне місце в творчості Гната Хоткевича в час його перебування в Галичині. П. Арсенич у статті „Гнат Хоткевич як дослідник Гуцульщини” доводить, що під час перебування в Галичині Хоткевич написав найбільш вдалі свої твори „Камінна душа”, „Гірські акварелі” та інші, які є зразками не реалістичної (про це можна говорити лише стосовно „Гуцульських образків”), а модерністської та неоромантичної прози.

О. Масенко, розглядаючи творчість письменника, звертає увагу перш за все на твори революційного спрямування та реалістичного характеру, як і попередні критики, а повість „Авірон” називає „антиклерикальною”, оскільки панівна більшовицька ідеологія була насамперед атеїстичною, а будь-який прояв релігійності трактувала не на користь автора.

Аналізуючи повість „Камінна душа”, критик підкреслює „некритичне, а часом і об’єктивістсько-апологетичне ставлення автора до звичаїв, вірувань і забобонів” гуцулів, використаний ним фольклорний мотив (народна пісня „Павло Марусяк і попадя” про нещасливе кохання молодої красуні-дружини сільського попа з ватажком опришків Марусяком, що, за народними переказами, діяв у Карпатах у першій половині ХІХ ст.), розвинув у соціальному й побутовому плані, а стислий сюжет пісні розгорнув у насичену конкретними подіями, реалістичну в зображенні людських взаємин, хвилюючу драматичну історію” [6, с. 3-14].

Власне, майже вся радянська критика 60-70-х років штучно витворювала із Хоткевича письменника-демократа, звертаючи увагу при цьому тільки на аналіз реалістичних творів, поза увагою залишаючи модерністські тенденції його творчості. Заангажованість критики

спричинила повне нерозуміння новаторства митця та хибне сприйняття його творчості.

Окремої уваги заслуговують літературнокритичні студії Ф. Погребенника, спрямовані на реабілітацію творчості Хоткевича. Починаючи з 1966 р. критик своїми дослідженнями намагається повернути із забуття творчу спадщину митця, намагався якомога повніше та детальніше розкрити всі грані його письменницького таланту.

У вступній статті до видання творів у двох томах (1966) Погребенник аналізує літературну спадщину письменника відповідно до вимог часу, зараховує Хоткевича до когорти демократичних письменників і при цьому зазначає, що на початку творчості митець „іде у фарватері класичних традицій української літератури” [9, с. 13].

Із цим важко не погодитись, але, продовжуючи аналізувати ранній період творчості у реалістичному русі, критик зазначає, що „слабкі риси світогляду і творчого методу Г.Хоткевича виразно виявились у збірці „Поезія в прозі” [10, с. 15], відносячи при цьому дану збірку до групи творів письменників, що „у своїх пошуках і експериментах переходила межі реалізму, впадала в декадентщину, словесне штукарство. На цей шлях збився і Хоткевич” [9, с. 16]. Але вже „наступні твори Г.Хоткевича засвідчили, що він поступово переборював впливи буржуазного декадансу”, – так закінчує дослідник аналіз модерних мотивів творчості письменника.

Поверховим та ідеологічно зумовленим вважаємо поданий у даній статті аналіз повісті „Камінна душа”. Одним із суттєвих мінусів твору критик називає те, що в ньому „не знайшли глибокого відображення” „соціальні відносини на Гуцульщині, важке життя селянських мас” [10, с. 25]. Дослідник наголошує на складності пройденого письменником шляху, але знову ж таки зі знаком мінус підкреслює, що Хоткевич „віддав у ранній період своєї літературної діяльності певну данину модернізмові, виявляв непослідовність у своїх поглядах на літературу й мистецтво, не зразу збагнув суть тих історичних подій, свідком яких був у період Жовтневої революції і громадянської війни на Україні” [10, с. 31].

У подальших дослідженнях творчості письменника, опублікованих вже у 90-х рр., Ф. Погребенник більше звертає увагу саме на модерністські тенденції творчості письменника. Наприклад, у статті „Гнат Хоткевич і його історична проза” [10, с. 539-552] автор, ведучи мову про власне історичну прозу письменника, підкреслює на лірико-романтичність повісті „Камінна душа”, високопоетичність „Гірських акварелей”.

Одним із перших Ф. Погребенник звертається до повісті „Авірон”. І хоча аналіз твору досить фрагментарний, дослідник визнає його цінність для української культури: „Повість звернена до розуму й серця сучасників Г. Хоткевича і наступних поколінь. Вона примушує задуматись над важливими проблемами життя і віри людини. Релігія і

народ, віра і мистецтво, догмат і розум – ось коло проблем, які хвилюють письменника” [10, с. 552].

Наступні дослідження критика („Гуцульський світ у творчості Гната Хоткевича”, „Лист Гната Хоткевича до президента академії”, „Оповідь Гната Хоткевича про Івана Мазепу”) більш повно розкривають світ творчості письменника, ґрунтовніше характеризують його художню палітру та мистецькі шукання, аналізуючи при цьому не тільки реалістичні, а й модерні твори.

Тільки на початку 90-х рр. почали перевидавати його твори, однак повне зібрання до сьогодні не надруковане. Дослідження Анатолія Болабольшенка визначають місце творчості Хоткевича у літературному процесі. Болабольшенко – автор ґрунтовного біографічного нарису “Гнат Хоткевич” (1996), упорядник спогадів, статей і світлин “Гнат Хоткевич” (1994), один із видавців архівних джерел Гната Хоткевича “Про Шевченка” (1999) тощо. На думку А. Болабольшенка, Г. Хоткевич брався за все, на диво багато вмів, у всьому виявляв обізнаність, народність, талановитість. Він дав людям читабельні твори, кращі з яких потрапили на світові обшири (“Кам’яна душа”, “Авірон”, “Гуцульські образки” тощо). Відзначається, що письменник був одним із визначних майстрів бандурної справи, невтомним організатором народних театрів й здібним художником. Наприклад, йому належить біля трьохсот пейзажних замальовок олійною фарбою [3, с. 3-4]. За ініціативою професора Львівського національного університету ім. І. Франка І. Денисюка видані п’єси письменника, що раніше не друкувалися, спомини дочки Хоткевича Галини про батька та родину.

На необхідності повного перегляду творчої спадщини митця одним із перших наголосив В. Шевчук, зазначивши, що практично всі твори Г. Хоткевича, опубліковані протягом 60-х рр. („Камінна душа”, „Довбуш”, „Тарас Шевченко”, „Гірські акварелі”, „Гуцульські образки”), потребують переосмислення [14, с. 329-335]. Дослідник акцентує на загальній постановці проблеми новітнього прочитання доробку Г. Хоткевича в системі української та світової літератур.

На цій проблемі наголошують у своїх розвідках Д. Нитченко („Спогади про Гната Хоткевича”), А. Перерва („Скільки краси, скільки сили в нашій національній ідеї!”), І. Приходько („Українські класики без фальсифікації”), С. Ткачов („Польське питання у творчості Гната Хоткевича”) та інші.

Н. Шумило у монографічній розвідці „Під знаком національної самобутності (Українська художня проза і літературно критика кінця ХІХ – початку ХХ століття)” висвітлює причини неприйняття модернізму на українському ґрунті. Як невід’ємну складову національного літературного процесу дослідниця розкриває самобутню творчість відомих і маловідомих письменників і критиків, серед яких не останню роль відіграє творча спадщина Хоткевича.

Автор монографії характеризує образ Г. Хоткевича як митця, що був свідомий потреби інтеграції в мистецький світ Заходу, і свою творчість спрямовував саме в русло новітніх віянь. У монографії

з'ясовано місце письменника у літературно-художньому дискурсі помежової доби та визначено його творчість у контексті українського модернізму.

Дослідниця аналізує модерність збірки „Поезія в прозі”, здійснює огляд критичних студій письменника. При розгляді повісті „Камінна душа” робиться акцент на модифікації фольклорного мотиву, символіці та психологізмові твору. Порівнюючи повість „Авірон” із твором І. Франка „Мойсей”, розкривається необароковість та оригінальність першої.

На сучасному етапі різноманітні наукові ракурси продукують активний інтерес до художніх текстів письменника. Новітні дослідження характеризуються намаганнями комплексного аналізу творчої спадщини Хоткевича. Так, літературознавчі розвідки (Ф. Погребенник, І. Приходько, Н. Шумило) доповнюються працями фахівців суміжних наук – театро- та мистецтвознавців (С. Димченко, Я. Партала, Н. Супрун), істориків (С. Наумов), філософів (М. Семенюк). Завдяки даним розвідкам, сьогодні митець постає як непересічна особистість, яка прагнула до всебічного дослідження української культури в її єдності з історією, літературою, театральним та пісенним мистецтвом.

Факти трагічної долі митця висвітлюють Галина Хоткевич, Ю. Хорунжий, А. Болаболъченко. Без їхніх праць прочитання доробку Хоткевича було б неповним, при цьому просто неможливо було б виявити індивідуальну неповторність автора. Зростання інтересу до творчості взагалі та до письменницької діяльності зокрема свідчить про значущість постаті митця в історії вітчизняної культури.

На сьогодні існує чимала кількість досліджень спадщини Г. Хоткевича, хоча поза увагою взагалі все ще залишаються деякі окремі прозові („Життєві аналогії”, „Довбуш”, „Тарас Шевченко”, „Дияволиця”, „Пісня пісень” та ін.) та драматичні твори („Лихоліття”, „Вони”, „На залізниці в 1905 році”, „Село в 1905 році” та інші), статті, публіцистика та спогади. Фрагментарно висвітлені модерні збірки „Поезія в прозі”, „Гірські акварелі”; досить мало уваги приділено повістям „Авірон” та „Камінна душа”, хоча остання і розглядалася критиками свого часу, та ці розвідки були позначені певною заангажованістю.

Отже, проаналізувавши літературознавчі інтерпретації творчого спадку Гната Хоткевича, переконуємося в заангажованості, одноаспектності та фрагментарності критичних оглядів перших десятиліть ХХ ст. – 70-х рр., що було зумовлено панівною ідеологією часу. Сучасні дослідження ґрунтуються на мистецьких, естетичних, філософських засадах, що дає можливість більш глибоко зрозуміти модерністський характер прози митця.

1. *Арсенич П.* Гнат Хоткевич як дослідник Гуцульщини / П. Арсенич // Народна творчість та етнографія. – 1987. – № 6. – С. 48-51.
2. *Березинський А.* Гуцульщина в українській літературі / А Березинський // Хоткевич Г. Твори. – Х., 1931. – С. 5-43.

3. *Болабольшченко А.* Гнат Хоткевич. Біографічний нарис / А. Болабольшченко. – К. : Літопис, 1996. – С. 3-4.
4. *Буженко Т.* Становлення генія / Т. Буженко // Вітчизна. – 1967. – № 3. – С. 200-202.
5. *Єфремов С.* В пошуках нової краси // Єфремов С. Літературно-критичні статті. – К. : Дніпро, 1993. – С. 48-120.
6. *Масенко О.* Гнат Хоткевич і його повість „Камінна душа” / О. Масенко // Хоткевич Г. Камінна душа : [повість]. – К., 1981. – С. 3-14.
7. *Липа І.* Наша повість / І. Липа // Українська хата. – 1912. – № 2. – С. 131.
8. *Мельничук А.* Революція 1905 – 1907 рр. у житті та творчості Гната Хоткевича / А. Мельничук // Українське літературознавство. – 1978. – В. 31. – С. 68-74.
9. *Погребенник Ф.* Гнат Хоткевич / Ф. Погребенник. // Хоткевич Г. Твори: у 2 т. – Т. 1. – К., 1966. – С. 5-31.
10. *Погребенник Ф.* Гнат Хоткевич і його історична проза / Ф. Погребенник. // Хоткевич Г. Авірон. Довбуш. Оповідання. – К., 1990. – С. 539-552.
11. *Поліщук В.* [Рецензія] / В. Поліщук // Червоний шлях. – 1923. – № 2. – С. 299-301. – Рец. на кн.: Хоткевич Г. Камінна душа: Повість. – Катеринослав, 1922. – 32 с.
12. *Россельс В.* Проза Гната Хоткевича / В. Россельс // Хоткевич Г. Избранное. – М., 1969. – С. 5-22.
13. *Хоткевич Г.* Листи кореспондентів з прізвищами на літеру „Б” / Г. Хоткевич // ЦДІА України м. Львова. – Ф. 688. – Оп. 1. – Справа 291. – 135 ар. – Ар. 49.
14. *Шевчук В.* Друге відкриття Гната Хоткевича / В. Шевчук // Дорога в тисячу років: Роздуми, статті, есе – К., 1990. – С. 329-335.
15. *Шумило Н.* Під знаком національної самобутності (Українська художня проза і літературна критика кінця ХІХ – початку ХХ століття) : [монографія] / Наталя Шумило. – К. : Задруга, 2003. – 354 с.
16. *Яцків М.* Антін Володиславич. Із книги життя: Нариси / М. Яцків. – Світ, 1906. – С. 92.

Summary

In the article the peculiarities of Gnat Khotkevych's creation in the context of literary interpretations are examined. Literary – critical discourse of the writer's inheritance is analysed. The writer's modifications and innovation which are observed in the use of modernistic tool in the contents of his works are traced.

Key words: modernism, decadents, genre specific, individual style.

Стаття надійшла до редколегії 23.10.2009